

*lyesebb jogoktól.* Az utóbbiak nem meghatározott *javak* védelmében, bizonyos fokig forgalmonkívüli voltukban állanak, hanem abban, hogy bizonyos esetekben a jog korlátlanul respektálja a jogosult *akaratát*, vagy akár önkényét és annak szabad folyást enged. Így a jogosult dönt a felett, hogy a gyermek törvénytelenységét megtámadja, az ajándékot hálátlanság okából visszavonja-e, megszorítja-e az özvegyi jogot, követeli-e a kötelelrészt, értékesíti-e a szerzői jogot, érvényesíti-e a jegyszegés következményeit; más azonban — hitelező, örökös — ezt helyette vagy egyáltalában nem, vagy csak megszorításokkal teheti és az ebből származó inkonvenienciákat a jog éppen azért tűri, mert döntő szempontul a jogosult akaratának érvényesülését tekinti.

Befejezőül az előadó utalt a rendeltetési javak fogalmának Szász—Schwarz jogi személy-teóriájához való és már Beck által hangsúlyozott rokonságára; ez az elmélet azonban egész vagyonokról és alvagyonokról beszél, míg rendeltetési jóság már az egyes különálló jogtárgy is lehet. A másik különbség az, hogy míg Szász—Schwarz elmélete szerint az alvagyon célja mindig az, hogy speciális feladata betöltése után a fővagyonban olvadjon fel: addig a rendeltetési javak között vannak átfutó rendeltetésűek — például a közalkalmazottak családi pótléka, amely csak átmenetileg szerepel a közalkalmazott vagyonában és voltaképp a kedvezményezett családtagé.

Az előadáshoz, amely befejezője volt a Civiljogászok 1931/1932. szezonbeli működésének, Fränkel Pál, ifj. Szigeti László, Blau György, Vészi Mátyás, Komlósi Gyula és az elnöklő Beck Salamon szóltak hozzá.

## JOGIRODALOM.

A párizsi egyezmények nemzetközi magánjogi rendelkezései. *Irtá dr. Réthey Ferenc egyetemi magántanár.* A trianoni szerződésből folyó kötelezettségek teljesítése tárgyában Párizsban, 1930. április 28-án igen fontos megállapodások jöttek létre Magyarország és a volt ellenséges államok között, amelyeket mi az 1931: XI. t. c.-be iktattunk. Kimondják ezen egyezmények egyebek között, hogy az úgynevezett agrárperekben, amelyeknek legvégső beadási terminusa 1930. január 20. napja volt, az alperesi felelősséget nem az érdekelt utódállamok (Románia, Jugoszlávia és Csehszlovákia), hanem az ezen egyezmények által megszervezett ú. n. agráralap (A. és B. alapok) jogja viselni. Az egyezmények meghatározzák, hogy ezek vagyontömege miként adódik össze és megszervezik Intéző Bizottságukat. Mihelyst az alapok Intéző Bizottsága az összes agrár perekben hozott ítéle-

teket kézhezvette, az igényjogosult felperesek között az alap egész vagyonát a marasztalási összegek arányában felosztja stb. Szerző, aki ismert munkása a nemzetközi magánjog irodalmának, mindenkép helyesen járt el, amikor ezeknek a nagyfontosságú egyezményeknek rendelkezéseit ismertette. Tulajdonképeni feladatának azonban nem is ezt, mint inkább azt tekintette, hogy az egyezmény rendelkezéseit dogmatikailag minősítse és áthangszerelje a magánjog nyelvére. E célkitűzésének megfelelően helyesen mutat arra, hogy ezen egyezmények tulajdonképen jogalanyokká kvalifikáltak vagyontömegeket, aktiv és passziv jogalanyisággal ruházva fel azokat. Ezután a cselekvő és szenvedő perbeli jog- és cselekvőképesség szemszögéből is tüzetesen megvizsgálja ezen jogalanyokat. Konstatálja, hogy az egyezmények azon rendelkezései, amelyek az utódállamokat a jogellenes ki-sajátításokból folyó anyagi felelősség alól feloldják, a felelősséget más jogalanyra hárítva át, az expromissió jelenségének felelnek meg, de nem felejtkeznek el annak a rendelkezésnek súlyos megbírálásáról sem, amely az új jogalany felelősségét az anyagi igazság és a szerzett jogok sérelmére összegszerűleg kontingentálja.

A világosan és felismerhetőleg is instruktív céllal írt tanulmányt a jog komoly munkásainak figyelmébe ajánljuk.

*Dr. Balla Ignác.*

**Dr. Mezey István: Egy jog nélküli ország joga. Jogélet a hadifogságban.** A Magyar Jogi Szemle könyvtára két füzeté. Szerző két érdekes értekezése a jog kialakulásának két különleges esetét tárgyalja. A jog nélküli ország joga a bolsevista, forradalmi Oroszország jogrendszerének rövid ismertetése. A másik füzet pedig a magyar hadifoglyok között az orosz hadifogságban kialakult jogot, valamint általában a modern rabszolgaságban sinylődő hadifoglyok jogát érdekes, okmányok alapján feldolgozott esetek alapján ismerteti. Mindkét könyv azt példázza, hogy ahol emberek együttélnek bármilyen mostoha, bármilyen különleges, a rendes társadalmi együttéléstől eltérő körülmények között, mindenütt kialakul az emberek együttélésének nélkülözhetetlen szabályozója: a jog. A két értekezés élvezetes és tanulságos olvasmány.

*Sz—i.*

A társadalombiztosítási bíráskodásról szóló 1932. évi IV. törvénycikk és a vele kapcsolatos rendeletek. Összeállította és jegyzetekkel ellátta: Dr. Sárffy Andor az igazságügyminisztériumban alkalmazott kir. ítélőtáblai bír. Grill Károly könyvkiadóvállalata 1932. A társadalombiztosítási bíráskodás igen nagy szociális jelentőségű és a baleseti kártérítési ügyek nagy csoportjára terjed ki. A törvény a külön bíróságokat megszünteti és a rendes bíróságokra bizza az eljárást. Az eljárási jog